

Beslutningsforslag nr. B 57

Folketinget 2013-14

Fremsat den 26. februar 2014 af Per Clausen (EL), Stine Brix (EL), Henning Hyllested (EL), Pernille Skipper (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om dansk initiativ til et forpligtende internationalt klimasamarbejde med progressive i- og ulande (mini-COP-samarbejde)

Folketinget pålægger regeringen inden sommeren 2014 at tage initiativ til at samle de lande, der på verdensplan er interesserede i en international klimaaf tale, der sikrer 2-gradersmålet, i et konstruktivt, forpligtende og ambitiøst samarbejde om en klimavenlig udvikling med vedvarende energi,

energieffektivitet og klimatilpasning. Samarbejdet skal have form af en klub af »villige« lande med deltagere fra både i- og ulande, hvor overliggeren sættes højt for at sikre en ambitiøs og reel grøn omstilling.

Bemærkninger til forslaget

De internationale klimaforhandlinger under FN's klimakonvention – de såkaldte COP-møder – står i princippet i stampe, og der er intet, som tyder på, at en given aftale i dette regi vil være ambitiøs nok til at forhindre den stigende udledning af CO₂ til atmosfæren og sikre overholdelsen af 2-gradersmålsætningen. Faktisk er det fælles erklærede mål om at begrænse temperaturstigningen til 2 grader celsius allerede næsten forpasset. Det vil kræve en aftale, som kræver så store CO₂-reduktioner, at det er yderst vanskeligt at forestille sig, at der kan opnås global enighed herom gennem COP-forhandlingerne.

Hvis 2-gradersmålet skal have nogen som helst chance for at blive indfriet, kræver det nye initiativer.

Udfordringerne for det generelle FN-spor er, at bagstræberiske lande p.t. sætter den fælles overligger så lavt som muligt. Hensyn til national industri og økonomiske interesser blokerer løbende for en aftale, som reelt har effekt. Det seneste COP-forhandlingsmøde, COP 19, i Polen i november 2013 var det foreløbige lavpunkt – så lavt, at en stor gruppe af ngo'erne valgte at udvandre i protest. Polens bagstræberiske regering kan sikkert velfortjent tage sin del af skylden, men det udstiller også svagheden ved en proces, der kræver global konsensus. Laveste fællesnævner bestemmer. Processen står i stampe, mens klimaproblemerne vokser år for år. Endvidere vil en eventuel fremtidig klimaaftale i FN-regi først skulle have virkning fra tidligst 2020, som det blev besluttet ved klimaforhandlingerne ved COP 17 i Durban, Sydafrika, i 2011, til trods for at klimaproblemet kræver ambitiøse tiltag lige nu og her.

Vi kan ikke længere sidde med hænderne i skødet og vente på, at FN-sporet fører til et resultat, der reelt tager hånd om problemerne, både hvad angår nye tiltag, der reducerer udledningen af CO₂, og etablering af en klimafond, hvor rige lande finansierer bæredygtig udvikling og klimatilpasning i udviklingslande.

Enhedslisten foreslår derfor, at der fra dansk side tages et internationalt initiativ til, at der oprettes et forpligtende internationalt klimasamarbejde med deltagelse af foregangslande på klimaområdet. I praksis betyder det, at der udføres et kommissorium, som lande, der vil være med, forpligter sig til at følge.

Globalt set er der lande, der er langt mere positive over for et forpligtende samarbejde end andre. Enhedslistens forslag er at etablere en klub af »villige« lande, hvor de mest positive lande mødes i en form for mini-COP-møder på minister-niveau og fastlægger præmisserne for og gennemfører et ambitiøst internationalt samarbejde om grøn omstilling og klimatilpasning gennem ambitiøse klimamål, vedvarende

energi og styrket energieffektivitet m.v. – en progressiv klub, hvor overliggeren sættes højt, og som andre lande derefter kan tilslutte sig, hvis de accepterer vilkårene.

Forslaget har ikke til hensigt, at Danmark og andre lande skal melde sig ud af FN-sporet. Klubben af villige lande skal være et supplerende spor i et noget højere tempo, som viser vejen frem og samtidig spiller en aktiv rolle ved de fortsatte FN-forhandlinger.

Danmark har tidligere været frontløber i arbejdet med at samle progressive lande, f.eks. gennem Grønlandsdialogen – en ministerdialog, som den tidligere konservative miljøminister lancerede i 2005 – og som spillede en væsentlig rolle med henblik på at bygge bro og skabe konsensus frem mod COP 15 i København. Og Danmark indgår også netop nu i den såkaldte Cartagenadialog, som forsøger at samle klimavenlige lande på tværs af i- og ulande. Imidlertid har begge fora den mangel, at de alene har karakter af diskussionsklubber, og at landene ikke forpligter sig til handling. Enhedslisten ønsker, at Danmark går skridtet videre og etablerer et forpligtende internationalt klimasamarbejde med konkrete forpligtende mål og initiativer.

Konkret foreslår Enhedslisten, at der nationalt indgås en politisk aftale, som betyder,

at Danmark i 2014 tager initiativ til at samle en større eller mindre gruppe af »villige« lande på tværs af ilande og ulande, og at disse indgår et forpligtende samarbejde om en tværnational klimaindsats,

at regeringen nedsætter en hurtigarbejdende arbejdsgruppe med 3 aktører fra det grønne erhvervsliv, 3 ngo'er og 3 klimaforskere og med aftalepartierne repræsenteret, som har til formål at udarbejde anbefalinger til, hvorledes et sådant initiativ iværksættes og gennemføres. Klima-, Energi- og Bygningsministeriet varetager sekretariatsfunktionen,

at sigtet med klimainitiativet er

1) at demonstrere, at vi kan omstille et velfærdssamfund til at være fossilfrit,

2) at demonstrere, at ulande i deres udvikling kan gå direkte til at være fossilfri,

3) at de vestlige lande kan hjælpe ulande med at afbøde klimakonsekvenserne gennem aktiv støtte hertil,

at der foretages politiske sonderinger blandt lande, som arbejdsgruppen og Klima-, Energi- og Bygningsministeriet formoder vil være interesserede i et sådant tværnationalt samarbejde, og

at der afsættes ressourcer i 2014 og 2015 til at igangsætte dette initiativ.

Skriftlig fremsættelse

Per Clausen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk initiativ til et forpligtende internationalt klimasamarbejde med progressive i- og ulande (mini-COP-samarbejde).

(Beslutningsforslag nr. B 57)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.